

ĻAUDONAS

Vēstis

ĻAUDONAS PAGASTA PĀRVALDES AVĪZE Nr. 3 (202) MARTS 2011. G.

▣ Novada domē, pagasta pārvaldē

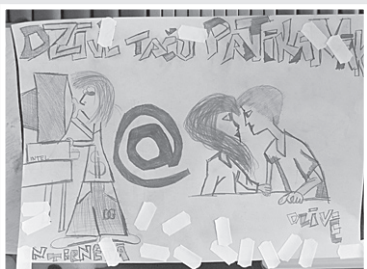
▣ Es nāku no Ļaudonas

▣ Mēneša jubilāri

▣ Pagasta izglītības iestādēs

▣ Informācija

Marts. Jau pats vārds MARTS šķiet tāds gaišs, saulains un silts. Par spīti tam, ka ir vēss un ziemīgs. Tomēr saulainajās dienās gaiss smaržo pēc pavasara un tā vien skats ceļas debesīs – vai nemanīsim atgriežoties pirmos gājputnus.

Marts modina ilgas pēc saules un otra cilvēka sirds siltuma, jo gandrīz katrai latviešu ģimenei šis mēnesis pirms 62 gadiem ir nesis tik daudz ciešanu. Ja nu mūsu dzīve ikdienā met grumbuļainus līkumus, tad nav jābrīnās, ka tieši šajā laikā mūs piemeklē nogurums. Ko darīt, lai atvairītu nogurumu? Varbūt aizstaigāt līdz tuvākajai kļavai un palūkoties, vai nevaram jau nobaudīt pirmās sulas šo pavasari. Grāvmalā var samīlot samtainos pūpolus, jo baltās pūpolu aitiņas jau gana lielas, palūkot, vai nemana jau no sniega izspraukušās pirmās sniegpulkstenītes un krokusus. Pavērot skatu uz bērzu birzīm, jau manām, kā tajās iekrāsojas brūngani sarkanīgā krāsa, kas liecina par dabas atmodu.

Astronomiskais pavasaris iestājās 21. martā.

Lai visas mūsu dienas ir saulainas, mūsu darbi svētīgi un domas gaišas!

Paldies saņēmēji.

Tikšanās ar novada iedzīvotājiem

Lai pārrunātu novada aktualitātes, kopīgi izvērtētu paveikto, uzklautu priekšlikumus un diskutētu par novada tālākās attīstības virzieniem, Madonas novada pašvaldības vadība, deputāti, pārvalžu vadītāji un speciālisti aicina uz tikšanās reizēm pagastos. Darba kārtībā divas sadaļas – Madonas novada prezentācija īsumā un diskusija ar iedzīvotājiem, jautājumi, atbildes.

Vēl pirms lauku darbu karstākā cēliena izmantojiet iespēju nepastarpināti tikties ar pašvaldības vadītājiem, novada vēlētajiem un pārstāvjiem

27. aprīlī plkst. 17.30

Ļaudonas kultūras namā!

Par iespējamām izmaiņām varēs uzziņāt uz vietas pagastu pārvaldēs vai novada mājas lapā.

Uz tikšanās!

Madonas novada pašvaldības administrācija

Informācijas labojums

Februāra avīzītē ieviesusies informācijas kļūda par SIA „Madonas ceļu būves SIA” autobusa maršrutu, kas saskaņots ar rīta un vakara vilciena pienākšanas laiku Mārcienas stacijā. **Autobuss kursēs tikai sešas dienas nedēļā. Nekursēs svētdienās.**

Apskatāmās izstādes pagastā

- **Teiču valsts dabas rezervāta** darbinieku fotoizstāde pagasta pārvaldes telpās apskatāma visu martu.

- **Sarmītes Bārbales** rokdarbu izstāde „**Krustdūriens – mans dūriens**” Ļaudonas bibliotēkā.

- **Mairitas Ducenas** radošo darbu izstāde „**Citi trauki**” PII „Brīnumdārzs”.

- Sāvienas bibliotēkā martā izstāde „**Zeme, maizes devējiņa**”, mēneša jubilāru atceres dienas.

Paldies visiem izstāžu dalībniekiem un noformētājiem!

Cienījamie suņu īpašnieki!

Gribas jūs visus uzrunāt patiesi un no sirds. Turēt savās mājās četrkājaino draugu ir skaisti, bet arī reizē ļoti atbildīgi. Suņu īpašnieki ir juridiski atbildīgi par savu dzīvnieku, tas ir, viņiem jāievēro visa likumdošana, kas attiecas uz dzīvnieku turēšanu, gan tā, ko no īpašnieka prasa veterinārais dienests, Ministru kabineta noteikumi, likums par dzīvnieku aizsardzību, kā arī pašvaldības saistošie noteikumi. Jā iepriekš mi-

Notiek tautas skaitīšana

Šomēnes ir sākusies tautas skaitīšana. Ikviens Latvijas iedzīvotājs līdz 10. martam varēja aizpildīt anketu internetā, bet no 17.marta līdz 31.maijam tautas skaitītāji ieradīsies mājās pie tiem iedzīvotājiem, par kuriem internetā anketas nebūs aizpildītas. Iedzīvotājiem, kuri ārpus Latvijas dzīvo ilgāk nekā gadu, tautas skaitīšanā nebūs jāpiedalās.

Tautas skaitīšana ir desmitgades nozīmīgākais statistikas projekts, un tas visā pasaulē notiek reizi desmit gados. Pēdējā tautas skaitīšana Latvijā bija 2000. gadā.

Tautas skaitīšanas mērķis ir iegūt detalizētu informāciju par iedzīvotāju skaitu, sastāvu, nodarbošanos, migrāciju un iedzīvotāju mājokļiem. Iegūtie dati ir nozīmīgi tautsaimniecības un uzņēmējdarbības plānošanai, ekonomiskās, sociālās un vides politikas veidošanai, zinātnisko pētījumu veikšanai, informēšanai par demogrāfisko

situāciju valstī, dzīves līmeņa, mājokļu, izglītības un citiem jautājumiem.

Jautājumus, ko prasīs tautas skaitītājs, var atrast Ministru kabineta 02.06.2008. noteikumos Nr. 384 “Noteikumi par 2011. gada tautas skaitīšanas programmu”. Neskaidrību gadījumā zvanīt uz Centrālās statistikas pārvaldes bezmaksas informatīvo tālruni 80000777 vai meklēt informāciju www.tautasskaitisana.lv

Tautas skaitītāji pie iedzīvotājiem varēs ierasties katru dienu no plkst.7.00 līdz 21.00. Ikvienam tautas skaitītājam būs apliecība, īpaša datorsoma ar tautas skaitīšanas logo un kārtas numurs.

Aicinām ikvienu Ļaudonas pagasta iedzīvotāju dot savu ieguldījumu un piedalīties 2011. gada tautas skaitīšanā! Piedaloties tautas skaitīšanā, jūs liekat valstij ar jums rēķināties.

Komisijas izbraukuma sēde – Ļaudonā

4. martā Ļaudonas pagastā notika Madonas novada pašvaldības zvejniecības un medību tiesību komisijas izbraukuma sēde.

Ļaudonā tā tika sarīkota, lai uzklautu abas konfliktā, kas izveidojies sakarā ar Sāvienas ezera apsaimniekošanu, iesaistītās puses – makšķernieku biedrības „Savieši” pārstāvjus un ezera piekrastes zemju īpašniekus.

Zvejniecības un medību tiesību komisijai šī bija tikai otrā izbraukuma sēde. Parasti tās notiek Madonas novada centrā, bet, ja jāizskata jautājums, kas interesē samērā lielu cilvēku skaitu, zvejniecības un medību tiesību komisija izbrauc uz konkrēto pagasta pārvaldi. Pirms tam izbraukuma sēde ir notikusi Bērzaunē.

Sēdes laikā tika uzklauts ezera piekrastes zemju īpašnieku atšķirīgais viedoklis – vieni īpašnieki atbalsta zveju ezerā, savukārt citi pret to iebilst. Tomēr šajā jautājumā zemju īpašniekiem ir jāvienojas pašiem. Zvejniecības un medību tiesību komisijai nav tādu tiesību pieņemt lēmumu pretēji ezera piekrastes zemju īpašnieku gribai.

Komisijas sēdes laikā.

nētie noteikumi un likums tiek pārkāpti, tad suņu saimnieks var tikt sodīts.

Mūsu pagasta daži suņu turētāji neievēro nevienu šo noteikumu, jo viņu suņi brīvi klīst apkārt pa ielām, tā uztraucot bērņus un cilvēkus, kas pa pagastu staigā kājām. Bet ļaunākais ir tas, ka šie dzīvnieki nodara kaitējumus cilvēkiem, kuri cenšas un tur sīkos mājlopus, trušus. Nesen avīzītē rakstījām par trušu būru izplēšanu un trušu nokošanu Sāvienā, kur bojā aizgāja ap simts trušiem. Marta beigās šāds gadījums notika pašā Ļaudonas centrā, kad saimnieku nepieskatīts suns divās naktīs izplēsa būrus un nokoda

divpadsmit trušus. Kā lai šādā brīdī jūtas trušu īpašnieks, kas visu laiku rūpējies par saviem dzīvniekiem, bet te cilvēku vieglprātības dēļ no ieguldītā darba nekas pāri nav palicis? Skumji.

Visus šos gadījumus esam pārrunājuši pagasta pārvaldē kopā ar policijas inspektoru. Ir jau apzināti nepiesieto suņu saimnieki. Rīkosim kopējus reidus, lai varētu sodīt suņu saimniekus pēc pastāvošās likumdošanas. Gribu atgādināt, ka sodi nav mazi, tāpēc labāk nesagādāsim problēmas paši sev un kādam citam.

Lappusi sagatavoja **R. Vizāne**

Ļaudonas pagasta iedzīvotāji piedalās piketā par Madonas slimnīcas saglabāšanu līdzšinējā statusā

Aizstāvēt Madonas slimnīcu, 24. februārī pusdienlaikā pie slimnīcas uzņemšanas nodaļas pulcējās vairāki simti Madonas pilsētas, novada un apkārtnējo novadu iedzīvotāji. Piketa dalībnieki vēlējās dzirdēt konkrētas atbildes par Madonas slimnīcas turpmāko nākotni. Starp piketētājiem bija arī daudz Ļaudonas pagasta iedzīvotāju, jo arī ļaudoniešiem slimnīcas liktenis nav vienaldzīgs.

Pikets tika rīkots pēc iedzīvotāju iniciatīvas, kuri pirms tam jau īsā laikā bija

savākuši vairāk nekā 16 000 parakstu savas slimnīcas aizstāvēbai. Piketā piedalījās vairāki Madonas novada domes deputāti. Klātesošos uzrunāja domes priekšsēdētājs Andrejs Ceļapītērs. Piketā piedalījās slimnīcu vadītāji no Ogres, Cēsīm, Aizkraukles, Smiltenes, jo lokālo slimnīcu un vispār veselības aprūpes sistēmas nākotne ir aktuāla ne tikai Madonā.

Piketā laikā ieradās Veselības ministrijas darba grupa, kas izvērtē lokālajās slimnīcās un traumpunktos sniedzamās palīdzības daudzumu un darba organizāciju. Darba grupa no februāra līdz aprīlim plāno apmeklēt visas 11 izvērtējamās slimnīcas.

Piketētāji iztaujāja Veselības ministrijas sekretāru Juri Bunduli. Tomēr, kā atzina piketa dalībnieki un organizatori, nekādas konkrētas atbildes netika saņemtas. Tā vietā – stāsts

par finansiālo situāciju veselības aprūpes nozarē.

«Konkrēts lēmums vēl nevar tikt pieņemts, jo vēl visas slimnīcas nav apmeklētas,» sarunā piketa laikā uzsvēra J. Bundulis, «katrā slimnīcā vērtējam lokālo slimnīcu vidējos rādītājus un izvērtējam konkrēto slimnīcu. Mūs interesē, kādā līmenī konkrētā slimnīca var nodrošināt iedzīvotājiem veselības aprūpes pakalpojumus. Secinājumi parādīsies darba grupas ziņojumā.» Tas, ko darba grupa var apsolīt, ir ierakstīt ziņojumā visus objektīvos secinājumus un novērtējumu, kas būs iegūti. Un tikai loģiski, pēc J. Bunduļa teiktā, ja no tā vadīsies valdība, pieņemot lēmumu. Madonas slimnīcā ir «vairākas lietas stipri virs vidējā lokālo slimnīcu līmeņa». Atšķirībā no citām lielākajai daļai ārstu Madonas slimnīca ir pamata darbs – tāpat nodrošināta ar speciālistiem. Otrkārt, 80% madoniešu ārstējas tieši Madonā, nevis citur – Valmierā vai Rīgā.

Paldies visiem ļaudoniešiem, sāvēniešiem, kalnvirsiešiem, kas piedalījās piketā par atbalstu Madonas slimnīcai!

R. Vizānes teksts un foto

Sāvēnieši un ļaudonieši piketa laikā.

Orientēšanās arī Ļaudonā

Orientēšanās sports ir sporta veids, kurā ar kartes un kompasu palīdzību iespējami īsākā laikā jāatrod kartē iezīmēti un apvidū izvietoti kontrolpunkti. Lielu un mazu ļaudoniešu pēdējos gados pagasta svētkos ir izmēģinājuši atrast kontrolpunktus gan pēc fotogrāfijām „Pazīsti Ļaudonu”, gan pēc teritorijas plānojuma, gan pēc ortofoto kartes.

Orientēšanās ir savas atrašanās vietas noteikšana. Orientēšanās prasme palīdz nokļūt līdz kādai vietai, izvēloties pareizo virzienu, īsāko, vieglāko vai interesantāko ceļu. Tā nepieciešama visu vecumu cilvēkiem gan mežā, gan plāvā, gan pilsētā – ceļojumos un dažādu profesiju ikdienas darbā.

Šogad no marta līdz augustam astoņās Madonas novada pašvaldībās (Aronas, Bērzaunes, Barkavas, Kalšnavas, Liezēres, Ļaudonas, Mārcienas un Vestienas pagastā), kā arī Ērgļu un Cesvainas novadā norisinās Latvi-

jas un Šveices sadarbības programmas grantu shēmas NVO fonds apakšprojekts „Bērnu un senioru brīvais laiks kustībā”, kas ir devis iespēju 3.martā arī Ļaudonas vidusskolā uzsākt apmācību programmu “Orientēšanās ABC” bērniem un pieaugušajiem.

Martā – aprīlī sporta zālē un skolas apkārtnē būs iespēja apgūt orientēšanās pamatus – apzīmējumus kartēs, mācīties noteikt attālumu un virzienu, izvēlēties drošāko un ātrāko ceļu uz kontrolpunktu, atzīmēties kontrolpunktos, analizēt kļūdas. Atmiņas un uzmanības trenēšanai izmantosim spēles. Projekta gaitā visu 10 skolu apkārtnē tiks uzzīmētas jaunas orientēšanās kartes un turpmākajos projekta mēnešos varēs darboties „īstā” kartē – paši likt kontrolpunktus un mācēt atrast. Projekta noslēgumā augustā Vestienā notiks 2 dienu nometne un sacensības, kurās varēs piedalīties centīgākie no katra pagasta.

Kartes varēs izmantot skolas un vietējo pagasta pasākumu, kā arī viesu atpūtas un sporta pasākumu organizēšanā. Pagastos tiks radīta vide, kur iedzīvotājiem pavadīt brīvo laiku aktīvā atpūtā dabā. Bērni iemācīsies rīkoties patstāvīgi, pieņemt lēmumus par savu rīcību, gūt pārliecību par savām spējām.

Orientēšanās nodarbības notiek otrdienās un ceturtdienās – 14.30-15.30 (jaunākajai grupai) un 15.30-16.30 (vecākajai grupai), taču darbošanās ir pēc katra spējam neatkarīgi no vecuma. Gaidām arī jaunus dalībniekus, bērnu vecākus un vecvecākus.

Vairāk informācijas:

Vija Kreile, mob.tāl. 26586646,

e-pasts: vijakreile@inbox.lv

OK “Arona” <http://www.okarona.lv>

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

SABIEDRĪBAS INTEGRĀCIJAS FONDS

Finansē Šveices Konfederācija un Latvijas Republika no Latvijas un Šveices sadarbības programmas līdzekļiem paplašinātajai Eiropas Savienībai

www.swiss-contribution.lv

MĒNEŠA JUBILĀRI

VELTA SMIRNOVA

21. februārī devāmiešs sveikt jubilāri Veltu Smirnovu, kura svinēja 80. dzimšanas dienu. Cienījamā jubilāre mūs sagaidīja ar smaidu un labiem vārdiem. Lai arī dzīves gadu kamolā satītas astoņdesmit vasaras un ziemas, Velta Smirnova nevar mierā nosēdēt. Te gribas paadīt vai patamborēt, kaut ko palāpīt vai pašūt, vai parosīties pa virtuvi.

Veltas Smirnovas vārds daudziem ļaudoniešiem saistās ar goda saimnieces vārdu. Cik ilgi vien veselība ļāvusi, viņa bijusi galvenā saimniece dažādos cilvēku dzīves gados – kāzās, kristabās, jubilejās un bērēs. Daudzas jaunās meitas un sievas mācījušās no viņas, kā pareizi un garšīgi pagatavot godu ēdienus, kā apkalpot viesus pie galda un kādi knifīņi ir jāzina, pagatavojot katru ēdienu. Kā tau-tā saka, jubilāre nav turējusi sveci zem pūra un daudzas Ļaudonas sievas tagad viņai par to saka paldies.

Jubilāres dzīves ceļš iesācies Ērgļu pagastā. Ģimenē augušas četras māsas un divi brāļi. Vecāki bijuši rentnieki, tēvs amatnieks, bet māte mājsaimniece. Mazā Velta sešas vasaras izbaudījusi skaudrās ganu gaitas. Skolas gaitas uzsāktas Ērgļu pamatskolā un tur iegūta arī pamatizglītība. Kara laikā visa ģimene bēgļu gaitās devusies uz Ogres pusē – Krapi. Pēc Ērgļu atbrīvošanas atgriezušies mājās, bet tur ģimeni sagaidījušas tikai drupas. Dzīve vecākiem bija jāsāk no jauna.

SKAIDRĪTE ANDERSONE

28. februārī dzīves skaisto 80 gadu jubileju svinēja Skaidrīte Andersone. Vecāki savai meitai abas jubilejas apvienojuši un vārdu devuši dzimšanas dienā. Mazās Skaidrītes dzīves ceļš aizsācies Kalnāju „Muižniekos”. Ģimenē augusi kopā ar brāli Jāni. No bērnu dienām palīdzēts saviem vecākiem saimniecībā. Kad mazajai meitenei bija tikai pusotrs gadiņš, traģiski bojā aizgāja tētis. Māmiņai vienai nācās apsaimniekot 42 ha zemes. Brālis bijis lielākais palīgs māmiņai, jo bijis 8 gadus vecāks par māsu. Skolas gaitas uzsāktas Ļaudonas pamatskolā, bet kara laikā skola Tocē nodedzināta un tālāk mācības turpinātas Praulienas Gustavskolā. Pēc Gustavskolā iegūtās pamatizglītības Skaidrīte mācības turpinājusi Madonas vidusskolā, bet 1949. gada 25. marta rītā pie skolnieces durvīm Madonā kļauvējuši zaldāti, lai jauno meiteni kopā ar slimo māmiņu, kura ārstējusies Madonas slimnīcā, iekrautu lopu vagonos, lai kā lielākos noziedzniekus izsūtītu no Latvijas uz Tālajiem Austrumiem. Skaidrītes brālis Jānis izvešanai no Latvijas paņemts dzimtas mājās „Muižniekos”, jo kopis kolhoza teļus, kamēr māte bijusi slimnīcā. Viņa izsūtījuma ceļš aizsākās Mārcienā. Skaidrīte tikai ceļā uz Tālajiem Austrumiem uzzinājusi, ka dodas kopā vienā ešelona ar brāli Jāni

Pirmo laiku visa ģimene dzīvoja pagrabā. Radi, redzot šādus dzīves apstākļus, ģimeni aicinājuši pārcelties uz Cesvaines pusi – Kārzdabu. Dzīve Kārzdabā bija labāka. Velta savā dzīvē darījusi daudz un dažādus darbus. Jaunības gadi pagājuši skaistajā Cesvaines pusē. Kārzdabā satika pirmā un vienīgā dzīves mīlestība Adolfs. Nodibināta ģimene, izaudzināti četri bērni. Kopā ar vīru Adolfu nodzīvoti 55 gadi.

Sešdesmito gadu sākumā Kārzdabā likvidēja vietējo skolu un līdz ar to ģimenei radās problēmas. Adolfa tēvs bija ļaudonietis un dēlu ar lielo ģimeni aicināja pie sevis uz Ļaudonu, jo Ļaudonā ir pašiem sava mājiņa un pagasta centrā skola. Tā arī ģimene 1964. gadā ieradās Ļaudonā. Adolfs sāka strādāt par mežsargu, bet Velta vietējā kolhozā lauku darbos. Pēc kāda laika Velta tika uzaicināta uz ciema padomi par priekšsēdētājas. Ar bažām sirdī Velta devās uz ciema padomi, jo nevarējusi saprast, kas noticis, kāpēc viņa tiek aicināta. Ciema padomē viņu sagaidījusi priekšsēdētāja un kolhoza priekšnieks. Saruna bijusi īsa. Mēs sazinājāties ar Cesvaini, un tev, Velta, tagad jāvada kultūras darbs Ļaudonas ciemā. Klubs toreiz bija tagadējā luterāņu draudzes mājā Dambja ielā 8. Kultūras darba vadītājam ciemā bija jāveic liels un atbildīgs darbs. Ciemā darbojās liels jautktais koris, ko vadīja skolotāja Aleksandra Zvaigzne, divi deju kolektīvi, kurus vadīja skolotājas Vanaga un Pētersīle. Dramatisko kolektīvu vadīja skolotāja

Fricberga. Koris un deju kolektīvi piedalījās Dziesmu un deju svētkos. Dramatiskais kolektīvs iestudēja apjomīgas lugas, kuras izrādīja visā tuvākajā apkārtnē. Ciema padomē rīkoja greznas kāzu ceremonijas, bērņības un pilngadības svētkus. Uzceļot jauno p/s „Kirovs” kantora ēku un klubu pie tās, kultūras dzīve noritēja jaunajās telpās.

Veltas kundze pāris gadus vēl pastrādāja ciema padomē, pildot arī grāmatvedes pienākumus, bet tad darba gaitas uzsāka Ļaudonas vidusskolas virtuvē. Šī darbavieta arī bija viņas pēdējā līdz aiziešanai pensijā. Kā viņa pati saka, ka dzīve viņai ir iemācījusi visu un ar visām nedienām tikt galā. Ģimenes apstākļu dēļ darīts ir viss, lai tikai varētu izdzīvot.

Brīvajā laikā rokas nekad nav mierā stāvējušas. Adolfs no koka grebis karotes, viņa adījusi, tamborējusi vai šuvusi. Veltas kundze ar saviem rokdarbiem ir piedalījies daudzās pagasta organizētajās izstādēs un tirgos.

Veltas un Adolfa ģimenes dzimtas koks ir sakuplojis. Visiem četriem bērniem ir izveidojušās ģimenes, kurās aug trīspadsmit mazbērni un jau deviņi mazmazbērni. Adolfs jau vairākus gadus ir aizsaulē, bet Veltas kundze nejutās vientuļa, jo viņai ik dienu blakus ir dēla Ilmāra ģimene.

Cienījamai jubilārei vēlam labu veselību, dzīvesprieku un enerģiju vēl daudzus, daudzus gadus.

un lūguši atļauju ģimenei būt kopā. Tas arī atļauts un tālāk visi braukuši kopā Mārcienas vagonā.

Tā Skaidrīte ar brāli un slimo māmiņu nonāca Tālajos Austrumos Novokijevskas rajonā. Sākās jauns, smags dzīves posms ģimenei. Jaunajai meitenei nācās caurām dienām un pat naktīm sēdēt uz piekarināmā arkla traktora aizmugurē. Ja meitene iesnauās, tad saņēma kārtīgu rājienu no vecā traktorista, jo tas varēja apdraudēt viņas dzīvību. Vēlāk Skaidrīte uzsāka darbu pienotavā. Viņas pienākumos ietilpa analīžu veikšana. Savā darbā viņa bija precīza, kas arī viņai lāva pienotavā nostrādāt līdz pat atbrīvošanai no izsūtījuma. Māmiņas veselība izsūtījumā neuzlabojās un drīz vien viņa nomira. Brālis izsūtījumā nodibināja ģimeni un palika uz dzīvi Tālajos Austrumos. 1956. gada rudenī kopā ar vienu latviešu ģimeni Skaidrīte atgriezās Latvijā. Savās mājās neviens viņai neļāva atgriezties, jo tur jau dzīvoja citi. Viņu pieņēma mātes māsa Sāvienas pusē. Pagāja kāds laiks, kad Skaidrīti bijušie kalnājieši aicināja darbā pie sevis padomju saimniecībā, piedāvājot darbu grāmatvedībā. Saimniecības kantoris atradās vecajā skolas ēkā Tocē. Skaidrītei tika iedots arī dzīvoklis. Ļaudonā Skaidrīte satapa puisī Jāni Andersonu un abi jaunieši

nodibināja ģimeni. Jaunais vīrs mainīja darbavietu un arī pārnāca strādāt uz saimniecību. Skaidrīte palika uzticīga grāmatvedes darbam līdz pat aiziešanai pensijā.

Kopā ar vīru Jāni izaudzināja dēlus Jāni un Māri. Jāni Skaidrītes ģimenē bijuši daudzās paaudzēs – vectēvs, tēvs Jānis, arī vīrs un dēls, kā arī mazdēls nes Jāņa vārdu.

Ģimene no Toces pārcēlās uz vīra vecāku mājām „Gravas”, kur dzīvo arī šodien. Dzimtas mājas ir visas ģimenes kopā sanākšanas vieta, īpaši jau Līgo vakarā, jo tad tiek sumināti visi dzimtas Jāņi.

Cienījamās jubilāres vaļasprieks ir kulinārija, jo viņa savā mūžā ir izcepusi simtiem garšīgas lauku mājas tortes. Ar pašas cepto torti cienāja arī savas astoņdesmitās jubilejas viesus. Cienījamā jubilāre visu mūžu ir mīļējusi puķes un tās kopusi, par kurām vienmēr ir priecājusies ciemiņi.

Andersonu ģimene lepojas un jūt līdzīgi Rīgas “Dinamo” hokejistam, mazdēlam Jānim Andersonam, kā arī pārējiem trijiem mazbērniem, kas vecvecākiem ir vienādi mīļi.

Cienījamai jubilārei vēlam izturību, dzīvesprieku nākamajos dzīves gados.

TAIGA ODNORĀLE

6. marta rītā pirms astoņdesmit gadiem Kurzemes pusē, Aucē, savu dzīves gājumu uzsāka tagadējā ļaudoniete Taiga Odnorāle. Cienījamās jubilāres dzimšanas dienā devāmies viņu sveikt.

Ģimenē Taiga bijusi vecākais bērns, par viņu jaunāks bijis brālis, kuram Laimes māte vēlējusi īsu mūžu. Jubilāres tēvs bijis amatnieks – kurpnieks, māte – šuvēja. Kara laikā visa ģimene no Auces pārcēlusies uz Katlakalna pagastu, vēlāk uz Jumurdu. Kara laikā ģimene arī zaudējusi tēvu. Jumurdā mazā Taiga uzsākusi skolas gaitas, māte strādājusi pie saimniekiem. Vāciešiem atkāpjoties, visa Jumurda tika nopostīta. Pēc kara, kā jau daudzām latviešu ģimenēm, daudz ko vajadzēja sākt no jauna. Dzīve pēc kara ģimenei nebija viegla. Taiga pabeidza pamatskolu un tālākās zināšanas devās apgūt uz Cēsu skolotāju institūtu. Bet drīz vien notika institūta reorganizācija, un Taiga tālāk mācības vairs nerturpināja. Atgriezās Jumurdā un uzsāka

darba gaitas Ērgļu rajona tiesā par sekretāri. Strādājot par sekretāri tiesā, viņa līdztekus uzsāka mācības neklātienē Kultūras darbinieku tehnikumā, kuru pabeigusi ar teicamnieces diplomu. Pēc diploma iegūšanas darbs uzsākts Jumurdas bibliotēkā. Dzīves ceļi sešdesmito gadu sākumā cienījamo jubilāri aizveduši atpakaļ uz Kurzemi, Liepājas rajona Bunku. Bunkā viņai uzticēts kluba vadītājas darbs. Pēc dažiem gadiem viņa atgriezusies atpakaļ Vidzemē, šoreiz jau Liezēres pagastā. Darbs bijis saimniecības „Liezēre” arod biedrības klubā. Tajā pašā laikā viņa iestājusies otro reizi Kultūras darbinieku tehnikumā un apguvusi otru specialitāti – mūzikas pulciņu vadītāja. Vadot klubu, bija nepieciešamas zināšanas. Taiga pati vadījusi dramatisko kolektīvu, ansambļus, izpildījusi pavadījumus. Šis laiks bijis viens no saspringtākajiem darba laikiem viņas mūžā. Dzīves apstākļu dēļ

ir nācies darbu nomaiņīt. Vēlāk strādāts par grāmatvedi, arī par lopkopības speciālisti, muzikālo audzinātāju bērnudārzā. Pēdējā darbavieta pirms aiziešanas pelnītā atpūtā bija p/s „Ļaudona” bērnudārzs.

Visu mūžu Taiga Odnorāle ir mīlējusi mākslu – mūziku, zīmēšanu. Strādājot bērnudārzā par auklīti, viņas zīmējumi priecēja ikvienu bērnu, vecāku vai bērnudārza apmeklētāju.

Jau esot pelnītā atpūtā, cienījamā jubilāre nodibināja un vadīja ansambli „Sendienas”, ar savu klātbūtni atbalstīja daudzus kultūras pasākumus. Viņa ir viena no čaklākajām bibliotēkas apmeklētājām.

Vēlēsim cienījamai jubilārei labu veselību un dzīvesprieku nākamajos dzīves gados.

OLGA GRUNDMANE

10. martā devāmies sveikt cienījamo jubilāri Olgu Grundmani. Cienījamā jubilāre dzīvi Ļaudonas centrā nomainījusi pret dzīvi dabas klusumā – Kalnvirsā.

Pensionētā skolotāja par sevi pastāstīja:

“1969. gadā sāku strādāt Ļaudonas vidusskolā par mācību pārzini, vēstures un krievu valodas skolotāju.

Man ļoti negribējās uzņemties darba pienākumus vidusskolā, jo vecā skolas ēka un drūmupe Aiviekste, salīdzinot ar skaistuli Gauju, viesā drūmu noskaņu.

Bet liktenis lēma, un es jau 42 gadus esmu ļaudoniete. „Ļaudonas Vēstis” rubrikā “Es nāku no Ļaudonas” lasu galvenokārt vidusskolas absolventu atmiņas, atziņas. Mani iepriecina atziņas, kurās izteiktas asprātīgas domas, humors. Ar interesi lasīju un pārlasīju Uģa Kooņa un Ivāra Krafta atziņas. Kāpēc es gribu izteikt arī savu viedokli par dzīvi un likteni?

Ja es sāktu dzīvi no jauna, tad izvēlētos visu dzīvi studēt filozofiju. Filozofija, manā izpratnē, nozīmē atklāt sevi. Bet mans liktenis bija lēmis pildīt skolotājas misiju, kāds līdzcilvēks gan man teica, ka man vajadzējais kļūt par misionāri...

No bērnības man bija mērķis – kļūt par skolotāju. Beidzu tikai 2. klasi Atašienes Brāļu Skriņu 6 – klasīgajā pamatskolā, kad jau 1941. gada 14. jūnijā mēroju dzīves ceļu uz Tāļajiem Austrumiem. Tā nonācām Jeņisejas krastos. Skaista ir Sibīrija, bet es tikai visus 5,5 gadus raudzījos uz rietošo sauli, lūdzu Dievu un raudāju un domāju vienu domu – kaut varētu iet skolā...

Ja cilvēks ko ļoti vēlas, tas piepildās. Šogad man laimējās nopirkt kalendāru 2011. gadam ar dažu mākslinieku gleznu

reprodukcijām. Arī ar Džemmas Skulmes 2007. gada „Kariatīdēm”. Viņa domā, ka glezna jāatklāj katram pašam. Man atklājās šādas domas: cilvēka dzīvē ir daudz ciešanu, skumju, izmisuma, bet ir arī daudz citu izjūtu: mīlestība, prieks, cerība, laime utt. Ja jautātu, vai es esmu bijusi laimīga? Jā. Tādā ziņā, ka visu mūžu esmu bijusi atkarīga no zināšanām. Zināšanas – gaisma, nezināšana – tumsa. Man dzīvē un darbā veidojās pārliecība, ka cilvēka dzīvi dara laimīgu cilvēciskās attiecības ar līdzcilvēkiem. Vai cilvēki sevi pazīst? Nē. Vissliktāk jau sevi pašu. Visvairāk jau mani kaitina cilvēku pašpārliecinātība – it kā drīkstētu piesavināties etalona lomu un visus mērīt ar savu mēru. Lielais holandiešu mākslinieks Rembrants ir uzgleznojis 45 pašportretus, lai analizētu sevi, savu raksturu.

Līdzcilvēku loma manā dzīvē bija ļoti liela. Cilvēki mudināja mani mācīties. Māsiņu grāmatplauktā ieraudzīju Ļeva Tolstojas grāmatas. Gribējās tās atvērt. Ļoti liela loma bija maniem skolotājiem Rēzeknes pedagoģiskajā skolā. Bet darbs jau veido cilvēku. Ar lielām simpātijām atceros Gaujienas vidusskolu – pirmo darbavietu. Tur es satiku vēl pirmskara Latvijas kaluma skolotājus. Viņi bija vispusīgi izglītoti. Tā viņi man palīdzēja no ganu meitenes kļūt par skolotāju. Atceros kādu vakaru pie kolēģes, kā viņa mani mācīja lasīt Leonardo da Vinči gleznu “Džokonda”. “Oļečka, paej uz to pusi! Vai viņa tev smaida?” Es saku: „Jā.” Bet nesmaida jau... Viņa man atklāja arī žurnālu “Ogoņok”, kas man bija neatsverams palīgs darbā. Kāds audzēknis man atzinās, ka es viņus vadījuši pa visiem iespējamiem muzejiem. Sešas reizes es ar

skolēniem pabiju Ļeningradā (tagad Sankt-Pēterburga). Vairākas reizes viesojos Mihailovskā (mans mīļākais dzejnieks A. Puškins).

Vislielākais palīgs darbā un dzīvē man bija literatūra. Maz izprastais un nemīlētais

mūsu rakstnieks Andrejs Upīts man bija liels atklājums. No romāna „Laikmeta griežos” tikai viena atziņa: „Ja tev ir zirgs, tad nebrauc garām kājāmģājējam.” Tad varbūt mēs varēsim atbildēt uz jautājumu: „Kāpēc mēs nevaram mīlēt savu līdzcilvēku kā sevi pašu?” Tas ir arī mūsu labo attiecību pamatā.

1946. gada vēlā rudenī ievilkto pirmo gaisa malku Atašienes purva malā. Es zinu, ko nozīmē Dzimtene. Cilvēkam jau divas dzimtenes nav. Cilvēks cenšas, runājot ar līdzcilvēku, sevi iztēloties labāku. Ja neiepazīstat sevi, nestrādāsiet ar pašaudzināšanu, dzīvē būs daudz melnu krāsu, kā to izjūt Džemmas Skulme savās “Kariatīdēs” – (vertikāls balsts sievietes figūras veidā).

Ja mani kāds kaitina, tad es cīnos ar sevi: „Nedomā, nerunā, nedari”, ja tev neprasa -3. nolieguma likums.

Nu tā ir pienācis dzīves sliekšnis – 80. Ļaudoniešiem gribu vēlēt būt vienkāršiem, labestīgiem, mīlēt dzīvi un cilvēkus, priecāties. Gribu vēlēt arī tiem, kas visvairāk cieš no ķīmijas, gan no līdzcilvēku nicinājuma – esiet stipri un lai jums nebūtu ne šņabja, ne alus, ne tabakas!

Cilvēki, es jūsu mīlu! Piedodiet man, ka izmatoju jebkuru iespēju runāt, dalīties atziņās ar līdzcilvēkiem!”

R. Vizānes teksts un foto

ES NĀKU NO ĻAUDONAS

Laikā, kad ziemas nepārprotamā atkāpšanās kļūst arvien pamanāmāka un pavasarīgā saule naski "grauž" robus vēl krietni biežajā sniega segā, saņemu negaidītu zvanu no Rutas Vizānes ar lūgumu uzrakstīt savu stāstījumu slejai "Es nāku no "Ļaudonas", kam tobrīd, gari nevilcinādamās, piekritu. Nedaudz vēlāk, pārdomājot solīto, pat samulsu: Ļaudonā esmu taču ienācēja, te nokļuvu, kā tagad teiktu, tīņu gados. Taču šaubas pagaisa ātri, jo dziļi sirdī jutos Ļaudonai piederīga un visticamāk, ka tieši šeit savulaik sastaptie cilvēki un skolas gados piedzīvotie notikumi ir devuši daļu artavas manas profesijas izvēlē un tālākajām gaitām dzīvē.

Savu bezrūpīgi laimīgo bērnību pavadīju tuvāk Aiviekstes augštecei – Meirānos, tur arī abas ar māsu uzsākām skolas gaitas. Dažus gadus vēlāk tētim mainījās darbavieta, un tā 1972. gada vasarā visa ģimene pārcēlāmies uz dzīvi Ļaudonā. Atkal Aiviekstes tuvumā, tikai šoreiz tās kreisajā krastā. Tā nokļuvu šai gleznainajā vietā un septembrī sāku mācības Ļaudonas vidusskolas 6. klasē.

Šķetinot atmiņu pavedienu, jāteic, ka pirmo paliekošo iespaidu uz mani atstāja nelielais, bet tolaik ļoti koptais un gaumīgi iekārtotais parciņš pie šobrīd jau vecās skolas. Tādu augu dažādību vienuviet tolaik vēl nebiju redzējusi! Akmensdārzs, smaržīgas rozes, interesantas daudzgadīgās puķes, krāšņi koki un krūmi, šūnakmens celiņi un vēl arī strūklaka! Man, vienkāršai meitenei no laukiem, tas tobrīd šķita kā Ēdenes dārzs. Rudeņos nevarēju vien beigt priecāties par zeltaino kļavu aleju ar čaukstošu lapu paklāju līdz skolai, bet pavasaros saldi reibināja skolas pagalmā ziedošie ceriņi, kuros meklējām „laimītes”. Un bērzu birzīte leļpus skolai, tā zinātu stāstīt par ne vienu vien slepenu randiņu...

Jāatzīst, ka arī skolotāji man bija lieliski. Pirmā audzinātāja Ārija Mūrmane mācīja latviešu valodu un literatūru, ik stundu viņa mudināja savus audzēkņus lasīt grāmatas un interesēties gan par klasiķiem, gan jaunajiem autoriem. Vidusskolas gados mana audzinātāja bija stingrā un nelokāmā, bet vienmēr taisnīgā matemātikas skolotāja Skaidrīte Dzērve. Viņas iemācītās gudrības man dzīvē vēlāk noderēja ne reizi vien. Visiltākās atmiņas palikušas par skolotājām Ausmu Dārziņu un Noru Barkovsku, kuras vadīja savus audzēkņus cauri ķīmijas un bioloģijas labirintiem. Tieši viņām izdevās manī modināt to īpašo interesi, kas nākotnē lika cēsties tuvāk iepazīt un izzināt šīs zinātnes. Vidusskolu beidzu 1977. gada vasarā, bijām pēdējais izlaidums vecajā, bet tik mīla-

**Rundāles pils rožu svētkos
2010. gada vasarā.**

NBD rozārijā.

jā skolā ar čikstošām kāpnēm un podiņu krāšņim. Izlaiduma vakarā, kad saņēmām vidusskolas beigšanas apliecības, skolas direktore Antonija Urža mums katram vēlēja fragmentu no Annas Sakses „Pasakām par ziediem”. Man ceļamaizei tika rindas no pasakas par mežrozīti. Mulsinoši precīzs ir izrādījies tanī vakarā izskanējušais vēlējums.

Rudenī nācās doties prom no ierastās vides, no sev vistuvākajiem un mīļākajiem cilvēkiem – saviem vecākiem, lai turpinātu izglītību Rīgā. Iestājos Latvijas Universitātes Bioloģijas fakultātē, kur aizritēja pieci nopietnu studiju gadi. Kopš tā laika Ļaudonu apmeklēju vairs tikai ciemiņa statusā un krietni retāk, kā sirdī būtu vēlējusies. 1982. gada vasarā pēc augstskolas absolvēšanas sāku strādāt Salaspilī, tolaik Latvijas Zinātņu akadēmijas botāniskajā dārzā. Pirmos gadus darbs bija saistīts ar dekoratīvajiem kokiem un krūmiem, vēlāk manā pārziņā nonāca daļa daudzgadīgo puķu, to skaitā arī rozes. Aizvadīto gadu laikā esmu gan sastapusi, gan kopā strādājusi ar fantastiskiem, zinošiem, talantīgiem un dzīves gudriem cilvēkiem, iepazīsusi milzum daudz krāšņu, vērtīgu augu un vēl arvien turpinu izzināt to vēlmes un augšanas īpatnības.

Laika gaitā mainījies dārza nosaukums,

šobrīd tas nes Nacionālā Botāniskā dārza vārdu, un es vēl arvien turpinu tajā strādāt jau trešo gadu desmitu. Esmu vadošā dārzkopības speciāliste un asistente Āra augu izpētes un genofonda saglabāšanas departamenta Lakstaugu floras nodaļā. Nosaukums izklausās sarežģīts, bet darba burvība slēpjas tajā apstākļi, ka manā pārziņā esošās augu kolekcijas tiek regulāri papildinātas ar jauniem un nereti pilnīgi svešiem augiem, tādēļ ik dienu nākas meklēt, apgūt un izmēģināt ko jaunu, vēl nezināmu. Vienu droši varu apgalvot – es daru darbu, kas man no sirds patīk! Šais gados uzkrātās bagātīgās zināšanas ne vien cītīgi turpinu papildināt, bet arī nododu tālāk citiem, lasot lekcijas puķkopjiem, publicējot populārzinātniskos rakstus dažādos žurnālos par daiļdārzniecības tematiku, sarūpējot pa kādai lasītāju tik iecienītajai tematiskajai avīzei par puķu pasaules jaunumiem "Lauku Avīzes" gādībā, pa reizei dalos savā pieredzē arī TV raidījumos. Un ļoti ceru, ka jau šopavasara klajā nāks mans un Rundāles pils muzeja nodaļas vadītājas Laumas Lančmanes kopdarbs – grāmata „Latvijas Rozes”, no kuras uzzināsiet par Rundāles pils parka vēsturiskajām rozēm, bet es dalīšos pieredzē rozkopības jautājumos un iepazīstināšu lasītājus ar Salaspils Botāniskajā dārzā apskatāmo āra rožu ekspozīciju.

Nobeigumā vēl gribēju pateikt, ka teju 30 gadus dzīvoju Salaspilī, te ir mana ģimene un jau pieauguši bērni. Protams, ka uzskatu sevi par salaspilieti, bet tanī pašā laikā patiesi lepojos ar faktu, ka nāku no Ļaudonas. Arī retajos brīžos, kad ciemojos Ļaudonas mājās pie savas mammītes un tēta, šeit vienmēr sajūtu īpašo auru, jo te pavadītais laiks man bija, ir un būs skaists, neatkārtojams un nozīmīgs.

Ilma Nereta (Māliņa) 12.03.2011.

Arī šogad godina atsaucīgākos ļaudoniešus

26. februārī Ļaudonā notika „Mans paldies” un „Gada ļaudonietis 2010” noslēguma pasākums. Atsaucīgākos, izpalīdzīgākos, laipnākos pagasta iedzīvotājus, uzņēmējus, skolotājus, skolēnus un pašvaldības iestāžu darbiniekus Ļaudonā godina jau trešo gadu pēc kārtas. Nomināciju ieguvēji tika noskaidroti, apkopojot aptaujas rezultātus. Savukārt paldies par palīdzēšanu un atsaucību kādam konkrētam cilvēkam vai iestādei, to darbiniekiem katrs varēja pateikt, rakstot brīvā formā, un pasākumā to saņēma visi anketās minētie iedzīvotāji, pagasta pārvaldes un iestāžu darbinieki (kopskaitā ap 30).

Anketās lasāmi sirsnīgi vārdi: „Ir tik grūti vārdos PALDIES pateikt, ir tik viegli domās pateikt to – ļaujies saules glāstiem, tici vēja runām, nevairies no lietus lāsēm, jo ar viņiem aizsteidz žigli manās domās sacītais PALDIES!”

Kopā aizpildītas vairāk nekā septiņdesmit anketas. Katrai no nominācijām bija izvirzītas vairākas kandidatūras.

„Gada ļaudonietis 2010” – 19, visvairāk **Valdim Beļuniekam** par medījamo zvēru aploka izveidošanu;

Gada skolotāja – 14, visvairāk skolotājai **Aijai Driksnai**;

Gada skolēns – 10, visvairāk skolniecei **Lienei Dārtai Dumpei**;

Laipnākais apkalpojošās sfēras darbinieks – 8, visvairāk **Diānai Strodei**;

Atsaucīgākais pašvaldības darbinieks – 9, visvairāk **Rutai Vizānei**;

Labākais iestādes vadītājs – 3, visvairāk **Lidijai Kaufeldei**;

Gada ģimene – 12, visvairāk **Indras un Imanta Viksnu ģimēni**;

Gada iestāde – 3, visvairāk **Ļaudonas vidusskolai**. Par labāko gada pasākumu vairākums ļaudoniešu atzīmējuši „Pagasta svētkus”.

Gada „Fuj” izteikts konkrētiem vairākiem pagasta iedzīvotājiem par nepiedienīgu uzvešanos sabiedriskās vietās, par savu suņu nepieskatīšanu, par jauniem cilvēkiem, kas staigā pa Ļaudonu un diedelē naudu kārtējai alkohola devai, kā arī „točķu” turētājiem.

Gada ģimene – Viksnu ģimene.

Iedzīvotāji paši pēc savas iniciatīvas bija izveidojuši jaunu sadaļu – „Gada okei!”. Tajā nepārprotams paldies visiem ļaudoniešiem, kuri aktīvi piedalījās 8. augusta vētras postījumu novēršanā.

Pasākuma noslēgumā pagasta pārvaldes vadītāja Ilze Dreimane oficiāli paziņoja par Ļaudonas kultūras nama vadītājas maiņu ar šā gada 23. februāri.

Ļaudonieši teica paldies līdzšinējai Ļaudonas kultūras nama vadītājai Aijai Kreilei, kas pagasta kultūras dzīvi vadīja iepriekšējos trīs gadus, sadarbībā ar pagasta pārvaldi rīkoja arī aptauju par “Gada cilvēkiem Ļaudonā”, kā arī daudzus citus pasākumus. No viņas stafeti Ļaudonas kultūras nama vadītājas amatā šajā pasākumā svinīgi pārņēma Latvijas Kultūras koledžas absolvente Signe Smirnova, kas plašāku atpazīstamību Madonas novadā ieguva pērn, ceturtajā adventē, Madonas kultūras namā sarīkojot vēl nebijušu pasākumu ģimenēm – „Mīlestības liesma ģimenē”. Savukārt Aija Kreile darbu kā kultūras darba organizatore turpinās Kalsnavas pagastā, bet saikni ar Ļaudonu saglabās, vadot vidējās paaudzes deju kolektīvu.

R. Vizānes teksts un foto

Paldies saņēma (no kreisās): Sk. Stepanova, M. Eglīte, V. Jonāne, S. Dauge, I. Bukovska, A. Zablocka.

No kreisās: D. Strode, R. Vizāne, A. Driksna, L.D. Dumpe.

Rosrātes Sarkanā Krusta draugi ciemojas Ļaudonā

12. martā Ļaudonas pansionātā ciemojās Vācijas Sarkanā Krusta delegācija. Sadarbība ar Rosrātes Sarkanā Krustu ilgst jau daudzus gadus un ikreiz ir patīkama atkalredzēšanās.

Pateicoties Sarkanā Krusta gādībai, esam tikuši pie jauniem drēbju skapjiem un citām noderīgām mantām. Šoreiz mums Rosrātes draugi sagādāja dāvanā skaistus vakus, kuri būs ļoti noderīgi ikdienas vajadzībām.

Viesus ļoti iepriecināja jaunie logi un aizkari, kā arī citas jaukas pārmaiņas pansionātā. Īsajā tikšanās reizē dalījāmies pieredzē. Rosrātes Sarkanajā Krustā šobrīd darbojas 91 dalībnieks, ar ko viņi var būt lepnī, jo Sarkanā Krusta organizācija aug.

Šajā dienā ciemiņi apmeklēja arī mūsu pagasta PII „Brīnumdārzu”. Bērniem bija brīvdiena, bet tālajiem ciemiņiem bērni kopā ar savām skolotājām bija sarūpējuši pārsteigumu –pašu darinātas dāvaniņas ciemiņus sagaidīja kat-

rā grupiņā. Ciemiņi apskatīja pirmsskolas izglītības iestādes telpas, zālē pielaikoja rotaļu maskas, sporta zālē uzspēlēja bumbu, metodiskajā kabinetā aplūkoja iestādes gadagrāmatas un foto albumus. Viesiem bija iespēja iepazīties ar Mairitas Ducenas izstādi "Citi trauki".

Viesiem bija daudz jautājumu –par bērnu dienas režīmu, par iestādes budžetu, par vecāku maksām, kā arī, vai Madonas novadā netiek slēgti bērnudārzi. Viesi pastāstīja par savām problēmām Vācijā pirmsskolas izglībā.

Bija patīkami klausīties, kā tulks tulkoja: „Ja viņiem būtu mazi bērni, tad viņi gri-bētu, lai viņi nāktu mūsu „Brīnumdārzā””.

Vācu draugi kopā ar ļaudoniešiem un madoniešiem.

Paldies tālajiem ciemiņiem no Rosrātes, ka, esot Madonā, ļaudonieši netiek aizmirsti. Ar prieku gaidīsim Rosrātes Sarkanā Krusta delegāciju atkal ciemos.

Tatjana Kriškāne, Aiga Reinbaha
M. Strodes foto

PAGASTA IZGLĪTĪBAS IESTĀDĒS

Kādas rotaļlietas bērnam ir vispiemērotākās?

Rotaļlietas bērniem ir nepieciešamas, tomēr ar vairākiem «bet» – cik daudz, kādas un kurā vecumā –, par to atbild pieaugušais, jo ne jau bērns ies un pirks. Turklāt viņa izvēle būs emocionāla, balstīta uz redzamāko, spožāko un interesantāko, kas patīk un kas ir citam, nevis uz rotaļlietām un spēlēm, kas veicina intelektuālo, emocionālo un sociālo attīstību. Tādēļ aicinām vecākus ar gudru ziņu vadīt bērnu spēlēšanās priekšmetu pasaulē. Tomēr arī mammas un tēti bieži vien kļūst par reklāmu upuriem un iegādājas mantas tikai tāpēc, ka, «redz, kā draugi savējam nopirka», vai mīļā miera labad, pakļaujoties mazā untumiem un brēcieniem veikalā, tā palaižot garām vairākas svarīgas patiesības. Pirmkārt, spēlēšanās ir spilgta un dabas dota pirmsskolas vecuma bērnu vajadzība, kuras apmierināšanai mazie spēj izmantot visu sev apkārt. Itin viegli viņu fantāzijas pasaulē atdzīvojas zīmuļi, akmeņi, čiekuri un sprungulīši, tā ļaujot attīstīties bērna iztēlei. To tik ļoti neveicina rūpnieciski ražotās mantas, kas «visu pasaka priekšā», tāpēc nevajadzētu ar tām aizrauties. Turklāt pārmērība nomāc – bērns apjūk rotaļlietu piekrautā istabā un izvēlas nespēlēt vispār. Gudrība? No sešām mantu kastēm atstāt divas un pārējās piedāvāt vēlāk. Mazajam tās šķitīs kā jaunas. Vecākiem svarīgi arī parūpēties par vidi, kur bērnam brīvi darboties, netraucējot citus, – lai stūrītis ērts un nebūtu par tumšu.

Rotaļšanās sākas, jau bērnam piedzimstot, ko labi zina arī komerciālā pasaule, piedāvājot mirgojošas, skaļas un košas spēlēšanās ierīces, tomēr bieži tās izdara vairāk sliktā nekā laba. Mazulis ar tām neko nevar iesākt, pat aizvākt, kad apnikušas, tikai skatīties. Jāpiebilst, ka zīdaiņša svarīgākā «rotaļlieta» ir mamma. Viņa, mainot autiņu, dzied dziesmiņas, kutina pēdiņas, skatās actiņās, runājas, «vāra» plaukstā putriņu, tāpēc droši iespējams iztikt bez pīkstuljiem un mirguļiem. Ja nu vienīgi bebītiem var piedāvāt kādu vienkāršu mantiņu pamatkrāsās, uz ko koncentrēt skatienu, stiepties un vēlāk arī tvert, kas nepieciešams viņa attīstībai.

Kad mazulis sāk rāpot, pirmām kārtām jāparūpējas par viņa drošību uz grīdas. Visbiežāk bērnu šajā vecumā interesē «īstās mantas», piemēram, pultis un telefoni, ko viņš bieži redzējis vecākus lietojam, tomēr iespējams mazuļa interesi ievirzīt «legālā gultnē», piedāvājot kaut vai klucīšus, kurus var sasist kopā.

Savukārt divu trīs gadu vecumā bērniem raksturīga priekšmetiskā darbošanās, kad mazulis simts reīzu dienā var likt torni un ar sajūsmu klausīties, kā tas gāžas, «braukāties» ar klucīšiem un arī atrast savu īpašo, mīksto mīļmantiņu. Jāgādā, lai rotaļlietas šajā vecumā nav par sīku.

Rotaļājoties bērnu lielākoties pavada runa. Viņš komentē darbošanos, izsaucas, runā pats ar sevi, kam ir divi būtiski ieguvumi – attīstās valoda un fantāzija, kā arī mazais «izspēlē ārā» sakrājušās emocijas.

Vecākiem, kuri sūdzas, ka bērns viņiem neko nestāsta, iesaku paklausīties šīs rotaļu sarunas – kādas lomas tiek piešķirtas, kādas frāzes un intonāciju lieto.

Noslēgumā novēlam pieaugušajiem būt gudriem – vērot, ieklausīties un saskatīt bērna patiesās vajadzības. Varbūt kopā ar mazo izrevidēt mantu kasti un daļu savas «bagātības» ziedot bērniem, kuriem tās trūkst? Tas būs ceļš uz labu sirdi!

Ļaudonas PII „Brīnumdārza” bērni un skolotājas aicina sponsorus, uzņēmējus, atsaucīgus cilvēkus sagādāt mūsu audzēkņiem prieku, dāvājot rotaļlietas un spēles.

Aicinām arī savus bijušos audzēkņus pārlūkot savus mantu plauktus, varbūt tur atrodas kāda puzzle, galda spēle vai kāda cita lieta, kura pašam vairs nav vajadzīga.

Paldies “Kaķu” grupas audzēkņiem: Markusam Bērziņam, Mārtiņam Zepam, Ralfam Pētersonam, Leonardam Ducenam un viņu ģimenēm, kuri atsaucās uz aicinājumu dāvēt savai grupai rotaļlietas un grāmatas šogad. Paldies arī mūsu iepriekšējā gada “Kaķu” grupas audzēkņiem, tagadējiem 1. klases skolēniem, un viņu vecākiem par dāvētajām grāmatām un rotaļlietām.

Rakstu pēc psiholoģes Aigas Jankevičas ieteikumiem sagatavoja

Ļaudonas PII „Brīnumdārzs” “Kaķu” grupas skolotājas:

Ilze Barūkle un Dina Simsone

No skolas dzīves

5. martā Vecumnieku novada Misas skolā notika 7.-9. klašu tautas deju kolektīvu pasākums „Nāciet, draugi, padancot!” Pateicoties mūsu novadniecei Lienas Jaunzemas piedāvājumam, arī mēs, Madonas novada Ļaudonas vidusskolas dejojāji, bijām šajā skaistajā pasākumā.

Vidusskolas deju kolektīvs ar iegūto "Sprigūļa" balvu.

Deju kolektīvi sākumā tikās sporta zālē, kur sacentās interesantās spēlēs. Iemācījāties daudz ko jaunu. Sacensības bija ļoti spraigas.

Tad vēl pēdējais mēģinājums un vakara koncerts. Rādījām, ko spējām. Ļoti patika pašu mājinieku priekšnesumi. Malači! Vakars noslēdzās ar diskotēku. Dejojāji jau savā starpā bija iepazinu-

šies, tāpēc mājās braukt nemaz negribējās.

Prieks, protams, par iegūto ceļojošo „Sprigūļa” balvu, tāpēc nākamajā gadā mums jāuzņem ciemiņi Ļaudonā.

Paldies skolotājām Annai Iesalniecei un Anitai Pētersīlei par palīdzību un atbalstu!

Antra Punovska, kolektīva vadītāja

Īsziņas no skolas februārī, martā

Janvāra beigās nedēļā 1.-6.kl. notika dažādi pasākumi, kuri saistīti ar “Skolas augli”. Skolēni veidoja zīmējumu izstādi, kā arī skatījās prezentāciju par veselīgu uzturu, ko bija sagatavojušas skolotājas A.Driksna un I.Avočiņa. Skolēni iesaistījās arī dažādās aktivitātēs, kā „piemēram, dažādu dārzena noteikšana (tikai pēc garšas, ar aizsietām acīm), klašu grupas veidoja plakātus, tos pēc tam varēja aplūkot arī pārējie vecāko klašu skolēni.

Februārī notika arī matemātikas nedēļa 5.-11.kl. Notika gan klašu komandu prāta pārbaudes (veiksmīgākie- 5.-6.kl. grupā-6.kl., 7.-8.kl. grupā- 7.kl., 9.-11.kl. grupā- 10.kl.), gan varēja arī individuāli iesaistīties neklātienas konkursā, veiksmīgākie – Liene Dārta Dumpe 9.kl., Krišjānis Beļunieks 6.kl. Savukārt visas nedēļas laikā pa starpbrīžiem notika aktīvas matemātikas spēles. Skolēni ar aizrautību skaitīja, minēja, domāja. Šī nedēļa bija izdevusies. Paldies matemātikas skolotājām A.Iesalniecei, A.Punovskai, L.Kaufeldei.

Skolā neiztikām arī bez Valentīndienas svinēšanas. Jau 11. februārī notika 5.-11.kl. Sirsniņdienas priekšvakara pāru spēle. To šoreiz organizēja 11.kl. Pasākums bija izdevies! Visatraktīvākais pāris šoreiz bija no 8.kl.– Kalvis Kuprans un Agnese Stīle, viņiem arī 1.vieta, atstājot aiz sevis 7.kl., kā arī 6.kl.pārstāvjus. Bet 14. februārī (šogad to atzīmējam pirmdienas dienā) tradicionāli pa starpbrīžiem dažādas aktivitātes bija noorganizējuši 7.kl.skolēni un viņu audzinātāja L.Jakubjaņeca.

Skolā no 15. līdz 18.februārim notika glītrakstīšanas konkurss 3.-11.kl., atzīmējot Starptautisko dzimtās valodas dienu. Visiem tika piedāvāts viens kopīgs teksts, kuru vajadzēja kārtīgi, glīti, rūpīgi pārrakstīt. No katras klases tika izvirzīti 3 labākie darbi izstādei. Protams, notika arī “Skatītāju simpātijas” noteikšana balsojot. Lūk, rezultāti: Amanda Prušakeviča (9.kl.) ieguva arī “Skatītāju simpātiju”, labākie no katras klases – Loreta Ducena (3.kl.), Aleksandra Griščuka (4.kl.), Kristīne Kuprane (5.kl.), Linda Sūce(6.kl.), Diāna Skušķe (7.kl.), Dana Sūce (8.kl.), Ilze Sufeļaka (10.kl.), Elva Sakne (11.kl.). Skolēniem tika dāvinātas pildspalvas ar skolas logo.

18.februārī notika arī “Zelta talantu” 1.kārta. Priecē fakts, ka šajā aukstajā laikā 26 dalībnieki nenobijās un parādīja savu veikumu, kaut arī pieteikumu bija krietni vairāk. Žūrija bija pārstāvēta ar kompetentiem savā jomā cilvēkiem: A.Špуре (Madonas KN pasākumu organizatore), S.Stafecka (popgrupas “Smaidīņš” vadītāja), D.Vēze (mākslas studijas “Ota” māksliniece), I.Dreimane (Ļaudonas pagasta pārvaldes vadītāja). Uz 2.kārtu tika izvirzīti: M.Karlsone 6.kl., A.Biķernieks 4.kl., M.Stūrainis 9.kl., K.Kuprane 5.kl., A.Asmus 2.kl., A.Kriškāns 7.kl., Z.Krēsliņa 11.kl., K.Mozga 1.kl., A.Aleksandrov 11.kl., I.Čulkova 9.kl., K.Kuprans un V.Kriškāns 3.kl., J.Jakubjaņecs, D.Petrovskis, J.Eglīte, S.Celiņa 11.kl. 2.kārta notiks 15.aprīlī.

Skolā šobrīd notiek sporta nedēļas pasākumi. Par veiksmēm pastāstīsim turpmāk.

S.Sīle

Par konkursu “Radošais pasākums par drošību internetā manā bibliotēkā 2011”

Laikam jau esmu nemiera gars, jo pieteicu mūsu skolas bibliotēku šim konkursam. Iespējas, kādu veidot šo radošo pasākumu, bija dažādas. Es izvēlējos aicināt talkā vizuālās mākslas skolotāju Viju Toču. Kā rezultātā mūsu radošais pasākums bija: **Plakātu karuselis ar devīzi „Internets – tā nav spēle. Tā ir tava dzīve”.**

No 7. līdz 11. februārim skolas bibliotēkā varēja apskatīt izstādi, velftu Vispasaules drošāka interneta dienai, kas ir 8. februārī. Izstādē bija apskatāmi dažādi materiāli par atbilstošu tēmu, kurus biju aizguvusi no interneta mājās lapas www.drossinternets.lv. Šajā lapā ir daudz noderīgas informācijas gan skolēniem, gan skolotājiem, gan skolēnu vecākiem. Iesaku iepazīties. Pati smēlos idejas turpmākam darbam un, ja nebūtu pievarējušas mani veselības problēmas, tad jau būtu centusies tās īstenot šī pasākuma ietvaros. Nu ko lai dara, dzīve mēdz ieviest savas korekcijas.

Savukārt visu februārī 6. -11. klases skolēni varēja izpausties radoši, veidojot plakātus. Plakāta veidošanas tehnika palika skolēnu ziņā. Par plakātu tapšanu rūpi turēja skolotāja Vija. Ja man jāsaka godīgi, es cerēju uz lielāku skolēnu atsaucību, bet esmu priecīga arī par šiem 30 iesniegtajiem darbiem, par kuriem varēja nobalsot visi skolas skolēni un skolotāji. Balsojuma rezultāti šādi:

- 1.vieta – Jānis Jakubjaņecs 11.kl.,
- 2.vieta – Zaiga Krēsliņa 11.kl.,
- 3.vieta – Uldis Lakotko 10.kl.,
- 4.vieta – Jānis Mālnieks 10.kl.,
- 5.vieta – Sintija Lācīte 10.kl.,
- 6.vieta – Sindija Mūrmane 7.kl.

Par aktuālākajiem tika atzīti 4 darbiņi – Ulda Lakotko 10.kl., Sandra Šumska 11.kl., Jāņa Jakubjaņeca 11.kl., Andra Jermakova 11.kl. Divi rūpīgākie darbi, kā atzina skolotājas, pieder Sindijai Mūrmanei 7.kl. un Zaigai Krēsliņai 11.kl. Skolēnu apbalvošana notika 14. marta skolas līnijā.

Jāteic, ka bērnu darbiņi būs apskatāmi skolas bibliotēkā vēl kādu laiku (līdzko atgriezīšos no slimošanas). Esiet laipni aicināti!

Paldies skolotājai Vijai par atsaucību, darbiņu autoriem par radošo veikumu un visiem balsotājiem – lielajiem un mazajiem. Lai jums visiem izdodas visi jūsu labie nodomi!

Dzintra Viļeviča,
Ļaudonas vidusskolas bibliotekāre

Par makulatūras vākšanas akcijas rezultātiem 2010./ 2011. mācību gadā

Kopumā šī jau ir trešā reize, kad iesaistu skolu makulatūras vākšanas akcijā. Pirmo reizi tas bija 2007./2008. mācību gads. Par to var izlasīt 2008. gada „Ļaudonas Vēsti” novembra numurā. Otrā reize bija 2008./2009. mācību gadā, kad akcijā iesaistījās skolotāja Iluta Biķerniece ar 4. klases skolēniem (tagadējie sestīši). No akcijas organizatoriem viņi saņēma atzinību par dalību konkursā „Zaļākā klase.”

Šī mācību gada rezultāti ir: kopā pašreiz esam savākuši 4830,08 kg makulatūras. Ļoti cītīgi iesaistījies tajā arī pati. Bet čaklākās klases ir:

3. klase ar audzinātāju Ivetu Toli, kopā savākuši 928 kg. Čaklākie klasē bijuši – Valters Kriškāns, Sigita Bizune, Loreta Ducena.

Otra čaklākā klase ir 2. klase ar audzinātāju Ilutu Biķernieci. Kopā savākuši 659,8 kg. Čaklākie bērni – Mārtiņš Rajevskis, Jānis Elijass, Annija Asmus, Rolands Šimonis.

Visčaklākā individuālā makulatūras vācēja ir 7. klases skolniece Laura Pelse, kas savāca 548 kg.

Vēl šajā akcijā iesaistījās: skolotājas Selga Balode, Sarmīte Sīle, Anna Iesalniece; skolas darbiniece Iveta Tropa, 5. klases skolēni Salvījs Krusietis (245 kg), Lineta Kārkla, Reinis Veikšāns; 6. klases skolniece Linda Sūce, Sāvienas bibliotēkas vadītāja Aija Jakubjaņeca.

Nu man atlicis nosūtīt pēdējās ziņas akcijas organizētājiem un jāgaida rezultāti, kā mūsu skolai būs veicies. Droši vien, lai pretendētu uz lielākām balvām, makulatūra ir jāvāc vēl čaklāk.

Bet visiem, kas iesaistījās akcijā, palīdzēja, atbalstīja un līdzī jūta, saku lielu paldies!

Dzintra Viļeviča,

Ļaudonas vidusskolas bibliotekāre

3. klases skolēni kopā ar audzinātāju.

Kas notiek BJIC?

Bērnu un jauniešu iniciatīvu centrā arī aukstajā ziemas salā turpinās dažādas aktivitātes.

Centriņa apmeklētāju skaits joprojām ir nemainīgs – 18-25 apmeklētāji dienā. Ziemas sals neatturēja jauniešus no Centriņa apmeklēšanas. Viena no nodarbēm ir datori, taču pie datora bez pārtraukuma katram ir atļauta tikai viena stunda. Jaunieši ne tikai „sēž” „draugos” un spēlē spēlītes, bet arī ļoti bieži meklē informāciju un gatavo darbus skolas mācību priekšmetiem, projektiem un pētnieciskiem darbiem.

Šajā gadā esam abonējuši vairākus preses izdevumus, starp tiem arī „Ilustrētā Junioriem”. Šis žurnāls ir bagāts ar ļoti plašu un noderīgu informāciju, tāpēc rosinām jauniešus to izlasīt. Pēc žurnāla saņemšanas un izlasīšanas notiek viktorīnas par žurnālā skartajām tēmām. Notikušas jau divas viktorīnas – par janvāra un februāra numuru jautājumiem. Tādā veidā neformālās izglītības ceļā cenšamies padziļināt jauniešu zināšanas.

14. februārī Valentīndienas gaisotnē notika spēles „Brīnumu lauks” kārtējā spēle. Spēles jautājumi bija saistīti ar mīlestības un labestības tēmu. Šī spēle jauniešu vidū ir īpaši gaidīta un iecienīta. Šoreiz spēles uzvarētājs bija **DAGNIS ZEPS**.

Praktisko nodarbību ciklā februāris bija veltīts kolāžas mākslas apguvei un kolāžu veidošanai. Jāatzīst, ka aktīvākas šajā nodarbē bija meitenes, taču arī daži puīši izrādīja interesi par to. Notika izveidoto kolāžu skate. Darbus vērtēja

Novusa turnīra uzvarētājs Juris Smalkais (no kreisās).

neatkarīgā eksperte **Dzintra Viļeviča**. Par veiksmīgākiem tika atzīti **KRISTĪNES KUPRANES** un **VIKTORIJA RAJEVSKAS** veidotie darbi. Jauniešu veidotās kolāžas ir apskatāmas BJIC.

Laikā no 14. līdz 19. februārim notika novusa spēles turnīrs. Turnīrā pavisam piedalījās 23 jaunieši. Jaunieši ne tikai spēlēja, bet arī iemācījās spēlēt pareizi, t.i., atbilstoši šīs spēles noteikumiem. Visprasmīgākais bija **JURIS SMALKAIS**, kurš ar 16 uzvarām ierindojās 1.vietā, 2. vietu izcīnīja **GUNDARS ZELČS**, bet 3. vietu – **ARMANDS LĀCĪTIS**. Visi uzvarētāji saņēma balvas, bet veicināšanas balvu saņēma arī visveiksmīgākais turnīra dalībnieks.

Aicinām jauniešus aktīvāk iesaistīties BJIC pasākumos! Informācija par kārtējiem pasākumiem izlasāma Ļaudonas vidusskolā un pie Centriņa.

Biruta Calmane, BJIC vadītāja

Bibliotēkā Sāvienā

Bibliotēka šogad jau iegādājusies kādu grāmatu, lai bibliotēkas apmeklētājiem nezustu prieks apmeklēt iestādi.

Apgāds “Kontinets” laidis klajā Džilas Menselas jaunāko veikumu – romānu “Kā no zila gaisa”. Džila Mensela neliek vilties – jaunajā romānā lasiet par dzīvi apliecinošu mīlestību, kaisli un izšķiršanos, neapdomību un šaubām, kā arī atklājiet draudzīgus un bezgala ziņkārīgus kaimiņus.

Aušīgā lēdija Kārena Robārdsa. Jaunā un stūrgalvīgā lēdija Elizabete augstākās sabiedrības acīs iegūst nežēlīgas flirtētājas slavu, jo pamanījusies skandalozī lauzt jau trīs saderināšanās.

Jaunajai skaitulei dzīve sagriežas ar kājām gaisā, kad namā ielaužas izskaņtīgs laupītājs.

Sapnis bija zīmīgs. Divi puīši jājuši uz viena kumeļa pa mūsu pļavu, un viens

pakritis zem zirga kājām. Otrs tā kā gribējies nokritušajam palīdzēt, bet kumeļš satrakojies un aizauļojis ar visu jātnieku mugurā...” Ar šiem vārdiem romāna autore atklāj šī literārā darba galveno varoņu pusbrāļu Arvisa un Arvja likteni. Aizraujošas ir romāna lappuses, kurās autore ataino lauku cilvēku dzīves, to samezgotās gaitas, lauku sievas Gustes mūža gājumu no dzimšanas līdz kapam. “Pusbrāļi un pūsmāsa” ir Ievas Bērziņas sestais romāns, kas nodots lasītāju vērtējumam.

Šis ir neliels ieskaits bibliotēkas grāmatu plauktu papildināšanai. Nāciet, lasiet, vērtējiet!

Skatāmas arī izstādes, martā „Zeme, maizes devējiņa”, mēneša jubilāru atceres dienas.

Aija, bibliotēkas vadītāja

ZINĀS LAUKSAIMNIEKIEM

Kam obligāti līdz 2011.gada 1.aprīlim jāiesniedz gada ienākumu deklarācija?

Gada ienākumu deklarācijas par 2010.gadā gūtajiem ienākumiem ir jāiesniedz tiem Latvijas iedzīvotājiem, kuri:

- veikuši saimniecisko darbību (piemēram, ir individuālā uzņēmuma īpašnieki, izīrē savu īpašumu, ir zemnieku saimniecības īpašnieki, ir guvuši ienākumus no profesionālās darbības u.c.);
- guvuši ienākumus ārvalstīs (tai

skaitā personas (jūrnieki), kuras bijušas nodarbinātas uz starptautiskos pārvadājumu izmantojama kuģa);

- guvuši ar nodokli neapliekamus ienākumus, kas kopumā 2010.gadā pārsniedza 1680 latos (piemēram, gūti ienākumi no personiskās mantas pārdošanas);
- guvuši ienākumus, kuri apliekami ar 10% nodokļa likmi (piemēram, ienākumu no kapitāla, ienākumu no augoša meža vai

kokmateriālu pārdošanas) un no kuriem nodoklis nav ieturēts ienākuma izmaksas vietā;

- guvuši citus ar nodokli apliekamus ienākumus, no kuriem izmaksas vietā nav ieturēts nodoklis, tai skaitā, no fiziskām personām saņemti dāvinājumi, kas ir apliekami ar iedzīvotāju ienākuma nodokli.

Par valsts un Eiropas Savienības atbalsta summu lauksaimniecībai un lauku attīstībai uzrādīšanu 2010. gada ienākumu deklarācijā

Valsts ieņēmumu dienests (turpmāk – VID) informē, ka 2010.gadā fiziskās personas saņemtās valsts un Eiropas Savienības atbalsta summas lauksaimniecībai un lauku attīstībai ir apliekamas ar iedzīvotāju ienākuma nodokli. Nodokļa likme minētajam ienākumam ir 26%.

Izņēmums ir atbalsta summas, kas piešķirtas par 2009.gadu kā valsts atbalsts lauksaimniecībai vai Eiropas Savienības atbalsts lauksaimniecībai un lauku attīstībai, bet izmaksātas 2010.gadā, kuras nav iekļaujamas nodokļa maksātāja apliekamajā ienākumā.

VID vērš uzmanību, ka saņemto atbalsta summu uzrādīšana gada ienākumu deklarācijā ir atkarīga no saņemtā atbalsta veida un tā, vai fiziskā persona ir vai nav reģistrējusi saimniecisko darbību.

1. Ja nodokļa maksātājs ir reģistrējis saimniecisko darbību (lauksaimniecība).

1.1. Atbalstu lauksaimniecībai uzrāda saimnieciskās darbības ieņēmumos gada ienākumu deklarācijas D3 pielikuma 01.rindā „Ieņēmumi no lauksaimnieciskās ražošanas un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas”.

1.2. Izdevumus, kas saistīti ar atbalsta saņemšanu, uzrāda gada ienākumu deklarācijas D3 pielikuma 02.rindā „Izdevumi, kas saistīti ar lauksaimniecisko ražošanu un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanu”.

1.3. Atbalstu lauksaimniecībai, kas saņemts 2010.gadā par 2009.gadu uzrāda gada ienākumu deklarācijas D3 pielikuma 08.rindā „Neapliekamie ienākumi”.

2. Neatkarīgi no saimnieciskās darbības reģistrācijas.

2.1. Atbalsta summas meža īpašniekiem, kuras noteiktas Ministru kabineta 2009.gada 17.februāra noteikumu Nr.149 „Noteikumi par iedzīvotāju gada ienākumu deklarāciju un tās aizpildīšanas kārtību” 5.2 punktā:

- mežu ekonomiskās vērtības uzlabošanai;
- infrastruktūrai, kas attiecas uz lauk-

saimniecības un mežsaimniecības attīstību un pielāgošanu;

– lauksaimniecībā neizmantojamās zemes pirmreizējai apmežošanai;

– mežsaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošanai un preventīvo pasākumu ieviešanai neuzrāda gada ienākumu deklarācijas D1 pielikumā.

2.2. Atbalsta summas par saimnieciskās darbības ierobežojumiem meža īpašniekiem ir jāuzrāda gada ienākumu deklarācijas D11 pielikumā, nodokļa likme ir 10%.

2.3. Atbalsta summa – priekšlaicīgā pensija lauksaimniekiem ir apliekama ar nodokli, piemērojot neapliekamo summu Ls 2000 gadā.

Saņemto atbalstu (pensiju) uzrāda gada ienākumu deklarācijas D1 pielikuma 2.ailē „Bruto ieņēmumi”, 3.ailē „Neapliekamie ienākumi” uzrāda Ls 2000.

3. Ja atbalsta saņēmējam nav reģistrēta saimnieciskā darbība.

3.1. Atbalsta summas lauksaimniecībai, kuras minētas Ministru kabineta 2009.gada 17.februāra noteikumu Nr.149 „Noteikumi par iedzīvotāju gada ienākumu deklarāciju un tās aizpildīšanas kārtību” 5.1.punktā:

- valsts atbalsts kredītprocentu daļējai dzēšanai;
- valsts atbalsts apdrošināšanas polišu iegādes izdevumu segšanai;
- valsts atbalsts lopkopībai gada ienākumu deklarācijas D1 pielikumā neuzrāda.

Tādējādi minēto atbalsta veidu saņēmējiem gada ienākumu deklarācija obligāti nav jāiesniedz.

3.2. Ja nodokļa maksātājs saņem citas atbalsta summas lauksaimniecībai, ir jāveic ieņēmumu un izdevumu uzskaitē, lai noteiktu, kad **ienākumi (ieņēmumi – izdevumi)** sasniedz Ls 2000:

- ieņēmumos uzskaita ieņēmumus no lauksaimnieciskās ražošanas un saņemto atbalstu lauksaimniecībai;
- izdevumos uzskaita izdevumus, kas saistīti ar lauksaimniecisko ražošanu un

izdevumus, kas saistīti ar darbību, par kuru saņemts atbalsts.

3.2.1. Ja minētie ienākumi kopā ar citiem neapliekamajiem ienākumiem nepārsniedz Ls 1680, tad tie gada ienākumu deklarācijā nav jāuzrāda.

3.2.2. Ja minētie ienākumi pārsniedz Ls 1680, bet nepārsniedz Ls 2000, tos uzrāda gada ienākumu deklarācijas D1 pielikuma 2. un 3.ailē kā neapliekamus ienākumus un deklarācijas D 4.rindā „Neapliekamie ienākumi”.

3.2.3. Ja minētie ienākumi pārsniedz Ls 2000, gada ienākumu deklarācijas D1 pielikuma 2.ailē uzrāda gūtos ieņēmumus, 3.ailē uzrāda Ls 2000, 5.ailē „Izdevumi, kas saistīti ar ienākumu gūšanu” uzrāda izdevumus, starpību (2.aile – 3.aile – 5.aile) uzrāda 6.ailē „Apliekamie ienākumi, neskaitot darba devēja veiktās iemaksas”, kā arī deklarācijas D 1.rindā „Latvijas Republikā gūtie apliekamie ienākumi”.

4. Piemēri.

1. piemērs. Fiziskā persona, kura nav reģistrējusi saimniecisko darbību, 2010.gadā ir guvusi ieņēmumus no lauksaimnieciskās ražošanas Ls 3500, saņemusi ES atbalsta maksājumus lauksaimniecībai, kuri nav minēti noteikumu 5.1.punktā Ls 1400, izdevumi, kas saistīti ar ienākumu gūšanu, ir Ls 3100.

Deklarācijas D1 pielikuma 2.ailē uzrāda Ls 1800 (4900 – 3100), 3.ailē uzrāda Ls 1800.

2. piemērs. Fiziskā persona, kura nav reģistrējusi saimniecisko darbību, 2010.gadā ir saņemusi ES atbalsta maksājumus lauksaimniecībai, kuri nav minēti noteikumu 5.1.punktā Ls 3400, izdevumi, kas saistīti ar darbību, par kuru saņemts atbalsts, ir Ls 800.

Deklarācijas D1 pielikuma 2.ailē uzrāda Ls 3400, 3.ailē uzrāda Ls 2000, 5.ailē uzrāda Ls 800 un 6.ailē uzrāda Ls 600.

Ļaudonas kultūras nams veic aptauju Ļaudonas vidusskolā

Sākot strādāt Ļaudonas kultūras namā, viens no maniem mērķiem ir kultūras nama organizētajiem pasākumiem piesaistīt jauniešu mērķauditoriju. Vēlētos pasākumu programmu veidot tā, lai tā piesaistītu dažāda vecuma un interešu pārstāvjus, jo kultūras nams ir atpūtas vieta ikvienam.

Ar anketas palīdzību uzrunāju Ļaudonas vidusskolas 7. – 11. klases skolēnus, lai uzzinātu viņu domas, viedokli par kultūras aktivitātēm savā pagastā. Anketā tika iekļauti 16 jautājumi (15 testa jautājumi, 1 brīvas formas jautājums).

Esmu saņēmusi 45 aizpildītas anketas. Apkopojot rezultātus, ir iespēja uzzināt skaidro, taču nebūt ne pesimistisko realitāti par jauniešu attieksmi pret kultūru.

Iegūtie rezultāti man bija kā viela pārdomām un impulss jaunu mērķu izvirzīšanai.

Vēlos arī ļaudoniešiem sniegt ieskatu anketas rezultātos.

No **45 aptaujātajiem**: 17 meitenes, 28 puisi vecumā no 13 līdz 20 gadiem.

Uz jautājumu „**Cik bieži tu apmeklē kultūras nama rīkotos pasākumus?**” 25 jaunieši atbild – pāris reizes gadā, 15 jaunieši apmeklēja pāris reizes pusgadā, bet 3 jaunieši pasākumus apmeklēja ikreiz, kad tie notiek.

Jaunieši vislabprātāk apmeklēja diskotēkas un koncertus, kuros uzstājas vidusskolas pārstāvji vai pašdarbības kolektīvi no citiem pagastiem.

Mani interesēja iemesli pasākumu neapmeklēšanai. Kā noskaidrojās, galvenokārt tā ir pašu jauniešu neinteresē-

sētība pasākumā, pasākuma sākuma laiks vai transporta problēma – tātad nokļūšana uz pasākumu un atpakaļ uz mājām.

Uz jautājumu, kāda veida pasākumus jaunieši vēlētos biežāk apmeklēt kultūras namā – liela daļa no aptaujātajiem (29 no 45) atbildēja par labu diskotēkām, kā arī filmu skatīšanai uz projektorā, arī koncertus jaunieši labprāt apmeklētu biežāk.

Informāciju par pasākumiem jaunieši galvenokārt iegūst no afitu stendiem, ievietotās informācijas „Ļaudonas Vēstis”, kā arī no apkārtējiem cilvēkiem – draugiem, radiem, skolotājiem.

Prieks, ka gandrīz puse uz jautājumu – vai būtu ar mieru iesaistīties kāda pasākuma organizēšanā kā brīvprātīgais palīgs – jaunieši atbildēja apstiprinoši. Tomēr pašā pasākumā piedalīties (piem., spēlējot mūzikas instrumentu, dziedot, runājot dzeju) jaunieši vēl nav gatavi.

Man ir patīess prieks par jauniešu atklātību, aizpildot anketu.

Veidojot pasākumu un aktivitāšu programmu Ļaudonā, centīšos ņemt vērā jauniešu ieteikumus un vēlmes, lai mēs varētu tikt kādā abpusēji interesantā pasākumā.

Protams, ikviens var izteikt savu viedokli, pārdomas, ierosinājumus par kultūras dzīvi Ļaudonā.

Sava pagasta kultūras dzīvi veidojam mēs visi kopā, savstarpēji mijiedarbojoties – tāpēc ceru uz jūsu atsaucību un ieinteresētību.

Lai pavasara saule un putnu dziesmas sniedz jums jaunu enerģiju turpmākajam darbam un mērķu sasniegšanai!

Signe Smirnova,

Ļaudonas kultūras nama direktore

APSVEICAM!

*Neliec mani, māmuliņa,
Bez ziediņa šūpulī:
Liec maizīti, liec naudiņu,
Liec gudro padomiņu.*

APSVEICAM

Diānu Siļmanoviču
dzimušu 22. februārī
vecākiem **Laurim Siļmanovičam**
un **Karīnai Jedušai**.

Arti Jāni Celiņu
dzimušu 3. martā
vecākiem **Jānim** un **Modrai Celiņiem**

Salvi Matešu dzimušu 12. martā
vecākiem **Ritvaram Matešam**
un **Ritai Bušai**

*Kad dabas pulkstenis
Uz gaismu stundu sitis,
Es sajūtu no saules pirkstus,
Kas sērsmas garozu
Lauž arī manās krūtīs,
Un gribas dzīvot vairāk nekā vakar...*
(M. Sviķe)

SVEICAM

50 gadu jubilejā
Ilmāru Otvaru 10.martā
Romualdu Zablocki 21.martā
55 gadu jubilejā
Māri Smeteli 10.martā
Ināru Kalniņu (Avotu iela) 14.martā
60 gadu jubilejā
Gunāru Gailīti 15.martā
Antonu Mūrnieku 29.martā
70 gadu jubilejā
Āriju Mīlgrāvi 1.martā
Annu Smirnovu 14.martā
Jevdokiju Nahodkinu 15.martā
Sarmu Barkovsku 30.martā
Ilgu Kriškāni 30.martā
80 gadu jubilejā
Taigu Odnorāli 6.martā
Olgu Grundmani 10.martā

Daudz baltu dieniņu, Laimiņa, dodī!

Sākot ar 7. aprīli,
friziere **SIGITA KOPŠTĀLE**
strādās
Avotu ielā 3 (bērnudārza ēkā,
bijušā salona "Rēvija" telpās) pēc
iepriekšēja pieraksta.
Mob. t. **26456935** (Tele2),
26210925 (LMT)

KULTŪRAS DZĪVE

☀ **9. aprīlī** svinēsīm mīlestības svētkus pasākumā „**Ģimeņu vakars**”
Jubilāru pārus lūdzu pieteikties:
26590186; 64823464 vai
laudona_kultnams@inbox.lv

☀ **24. aprīlī** **Lieldienu pasākums** un izstādes „**Mans roku darbs**” (darbiņus iesniegt līdz 18. aprīlim) atklāšana.

Seko jiet līdzī informācijai un atbalstiet pasākumus, lai pavasaris atnāk ar jaunām, radošām un pozitīvām domām!

INFORMĀCIJA

Zemnieku zināšanai – pagasta pārvalde apvienotās virtuves vajadzībām 2011/2012. gada sezonā iepirks 14 tonnas kartupeļu, 1200 kg burkānu, 1200 kg svaigu kāpostu, 500 kg skābētu kāpostu, 800 kg sīpolu, 900 kg galda biešu, 10 kg ķiploku, 300 kg svaigu gurķu. Sīkaka informācija pagasta pārvaldē pie pārvaldnieces.

Pagasta apvienotā virtuve iepērk pārtikas kartupeļus (arī nelielos daudzumos).
Interesēties pa tālruni **64860908**
darba dienās līdz plkst. 14.00

ĻAUDONAS PAGASTA PĀRVALDES IZDEVUMS

Izdevējadrese: Ļaudonas pagasta pārvalde, LV 4862, Madonas novads, Reģ. apl. Nr. 1426.
Redaktore: Ruta Vizāne. Redkolēģija: Lilija Jakubjaņeca, Lidija Kaufelde, Ināra Krasnova, Gundega Apša. Redaktore tālrunis: 64860896.
Iespiests SIA MADONAS POLIGRĀFISTS, Madonā, Saieta lauk. 2, LV 4801, Madona
Pas. Nr. 110272. Metiens 500 eks. Datorsalikums. Ofsetiespiedums. Avizi var lasīt internetā: www.laudona.lv
Iznāk vienu reizi mēnesī. **Materiālus avīzei iesniegt līdz katra mēneša 5. datumam.**